

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

Místní národní výbor Kanice

1945-1979

Inventář

EL NAD č.: 218

AP č.: 343

Monika Žáčková

Horšovský Týn 2011

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu	4
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	8
III. Archivní charakteristika archivního fondu	9
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	10
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	10
Seznam použitých pramenů a literatury	11

Přílohy:

Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	12
---------------------------------------	----

Inventární seznam:

1. Orgány národního výboru	14
2. Úřad národního výboru	
I. Úřední knihy	
Účetní	14
II. Spisový materiál	
A. Registraturní pomůcky	15
B. Spisy	16

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Obec Kanice leží v nadmořské výšce 432 metrů v údolí pod vrchem Netřeb, asi 3 kilometry jihozápadně od Kolovče a 12 kilometrů severovýchodně od Domažlic. K obci Kanice náležela samota Příkřice a od roku 1960 osada Hradiště. Obec byla spravována místním národním výborem až do roku 1980, kdy byla integrována pod Místní národní výbor Koloveč. V roce 1990 se opět stala obcí s místní samosprávou.

V roce 1930 žilo v obci Kanice v 90 domech celkem 408 obyvatel - 399 obyvatel české národnosti a 9 obyvatel německé národnosti, na samotě v Příkřici 23 obyvatel české národnosti ve 4 domech. Poválečné sčítání obyvatel v roce 1950 vykazovalo v Kanicích 320 obyvatel v 90 domech a při posledním sčítání obyvatelstva v roce 2001 bylo zjištěno, že trvale žijících obyvatel v obci Kanice je 172 v 75 domech.

Po skončení druhé světové války byly jako správní orgány obcí zřízeny národní výbory (právní základ položen ústavním dekretem prezidenta republiky o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění č. 18/1944 Úředního věstníku čsl. ze dne 4. prosince 1944). Národní výbory tak nahradily do té doby fungující obecní úřady. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomoci měla stanovit vláda prostřednictvím svého nařízení. Tím bylo nařízení vlády č. 4/1945 Sb. z 5. května 1945, o volbě a pravomoci národních výborů, a dále vládní nařízení č. 44/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů. Ihned po revolučních dnech po 5. květnu 1945 byl v obci ustaven čtyřčlenný místní národní výbor, který byl v červnu 1945 rozšířen na dvanáctičlenný. Podle dochovaného seznamu členů Místního národního výboru Kanice z 24. června 1945 byl předsedou MNV Karel Herian, místopředsedou Václav Váchal, členem Josef Koláč, Karel Houdek, Vlastislav Hruška, Václav Bozděch, Otto Říha, Josef Adámek, Václav Hruška, Matěj Adámek, Jan Weinfurt a Tomáš Hamata. Volba předsedy, místopředsedy a dvou členů rady proběhla na schůzi národního výboru konané dne 22. června 1945 hlasovacími lístky, o čemž byl sepsán zvláštní volební zápis, který je přiložen k zápisu ze schůze národního výboru. Hlavním úkolem tohoto národního výboru bylo zajištění majetku po zrádcích a kolaborantech (jeho uchránění proti rabování) a osídlení pohraničí. V říjnu 1945 obec prožívala „rušné“ dny, osidlovalo se pohraničí a počal se parcelovat velkostatek Rudolfa Pergra. Mnozí lidé byli na rozpacích, zda přesídlit do pohraničí či zažádat o přiděl v obci. Z obce během roku 1945-1946 do pohraničí přesídlilo zhruba 32 rodin. Po odsunu Němců a osídlení pohraničí v Kanicích ubylo více než 127 obyvatel. V důsledku snížení počtu dětí na zdejší škole (škola založena v roce 1897) byla tato dvoutřídní škola od konce roku 1945 zredukována na jednotřídní.

Asi rok po odsunu rodiny Pergrů, majitelů zdejšího zámku, vyzvedli úředníci ONV Domažlice na zámku poklad, který nechal dřívější majitel zazdít. Obsahoval celkem 90 stříbrných drobnějších užitkových i uměleckých předmětů o váze 100 kg. V roce 1948 pak byla v zámku otevřena ozdravovna Masarykovy ligy proti tuberkulóze. Od roku 1950 byla zámecká budova majetkem KNV a byla v něm zřízena zvláštní škola internátní. Po roce 1986 byl objekt předán vojákům (během této doby byl zámek částečně zdevastován).

Podle výsledku voleb do Ústavodárného Národního shromáždění v roce 1946 bylo nařízeno upravit také počet zástupců jednotlivých politických stran v místním národním výboru, který čítal v Kanicích 12 členů. Předsedou MNV byl zvolen Václav Hruška a místopředsedou Matěj Adámek, kteří úřad převzali 7. července 1946.

V roce 1946 MNV zřídil v obci místní rozhlas a cvičební sál pro tělocvičnou jednotu Sokol. V roce 1948 MNV spolupracoval na provedení elektrifikace Příkřice, přikročil ke stavbě vodní nádrže a k provedení kanalizace v obci a zaměřil se především na plnění státních dodávek k zajištění výživy.

Na schůzi národního výboru konané 9. května 1947 požádal předseda MNV Václav Hruška (z důvodu dlouhodobého léčení v nemocnici) stávajícího místopředsedu MNV Matěje

Adámka, aby od něho převzal úřad. Jelikož všechna agenda byla uložena v domě předsedy, požádal Matěj Adámek o její přemístění do jeho domu čp. 57. Dne 13. července 1947 úřad zpět převzal Václav Hruška. Po utrpeném úrazu a onemocnění se definitivně Václav Hruška vzdal předsednictví MNV v březnu 1948. Dne 8. března 1948 se postu předsedy MNV ujal Matěj Adámek.

Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě, byla uplatňována podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. V kompetenci národních výborů byla evidence obyvatelstva, spolkové a shromažďovací záležitosti, věci státního občanství, dohled nad živnostenskými záležitostmi, školstvím, zdravotní a sociální péčí, správa obecního majetku.

Vnitřní organizaci stanovil Prozatímní organizační řád místních národních výborů schválený v září 1947. Ten rozlišoval národní výbor jako volený sbor (složky národního výboru - rada, předseda, referenti a komise) a úřad národního výboru, který většinou tvořil personál bývalého obecního úřadu. Hlavním orgánem bylo plénium, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce a volilo další orgány národního výboru, především radu. Ta vykonávala rozhodnutí pléna, měla i určité rozhodovací pravomoci a řídila zaměstnance národního výboru. Jako poradní orgány rady byly plénem voleny komise národního výboru, jejichž působnost se vztahovala na celou obec.

Ústavní zákon č. 150/1948, Ústava Československé republiky, stanovil, že národní výbory jsou nositeli a vykonavateli státní moci. Samospráva postupně zanikala a činnost národních výborů byla postátněna. Vládním nařízením č. 14/1950 Sb. ze dne 28. února 1950, o organizaci místních národních výborů, se Místní národní výbor Kanice zařadil podle počtu obyvatel mezi národní výbory I. kategorie. V menších obcích rozhodovala rada ve sboru a jen výjimečně se vyskytli referenti. Nyní byla zřízena funkce tajemníků i u místních národních výborů, kde se stali pomocníky a výkonnými orgány předsedy. Místního tajemníka ustavovalo plenární zasedání MNV a ve funkci jej potvrzoval předseda ONV. Vládním nařízením č. 119/1951 Sb. ze dne 11. prosince 1951, o tajemnicích místních národních výborů, byli místní tajemníci ustavováni u všech místních národních výborů, výjimečně mohlo mít se souhlasem KNV několik místních národních výborů jednoho společného místního tajemníka. Místní národní výbor se měl k plenárním zasedáním scházet nejméně jednou za dva měsíce a plenární zasedání měla být zpravidla veřejná. Schůze rady se měly konat alespoň dvakrát za měsíc a mohly být neveřejné. Schůze komisí se konaly podle potřeby.

Podle vyhlášky ministerstva vnitra č. 369/1950 Ú. 1. ze dne 16. 6. 1950 svoji činnost zastavily mimořádné vyživovací komise. Pracovními orgány plenárního zasedání (termín plenární zasedání nahradil termín plenární schůze) byly komise. Místní národní výbory I. a II. kategorie zřizovaly tyto stálé komise: zemědělskou, finanční, pro kulturu, osvětu a zdravotnictví, pro výstavbu obce a výjimečně pro místní hospodářství. Navíc mohly být zřizovány komise podle místních podmínek a dočasných potřeb. Na ustavující schůzi reorganizovaného místního národního výboru konané 26. května 1950 byl předsedou MNV zvolen Matěj Adámek a tajemníkem MNV Tomáš Hamata. V roce 1952 zaznamenal národní výbor několik změn – od 1. října 1952 byl předsedou MNV jmenován Tomáš Hamata, zemědělským referentem Jiří Marián, finančním referentem Václav Adámek, vyživovacím referentem František Eliáš a kulturním referentem František Klátil. Od července roku 1953 funkci tajemníka MNV Kanice vykonával Josef Cibulka.

Počátkem padesátých let se přemístilo sídlo Místního národního výboru Kanice do vlastní budovy čp. 7. Do této budovy byl přemístěn i místní rozhlas.

Dne 12. září 1952 vzniklo v Kanicích přetvořením Družstva pro rozvod elektřiny a mechanizace zemědělství Jednotné zemědělské družstvo Kanice. V roce 1956 přebralo JZD farmu Státního statku Horšovský Týn v Příkřicích a v roce 1960 došlo ke sloučení JZD

Kanice s JZD Hradiště. Tento nový ekonomický celek dostal název JZD „Netřeb“ Kanice.

V roce 1954 byl přijat ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech, a č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, na jehož základě proběhly volby do národních výborů. Předsedou Místního národního výboru Kanice byl na ustavující schůzi pléna konané 31. května 1954 zvolen František Eliáš, a po dlouhém jednání tajemníkem MNV Josef Veber s tím, že funkci přijímá pouze na přechodnou dobu. Proto se v tomto volebním období později jako tajemník MNV objevuje Václav Váchal.

Dosud byli členové národních výborů jmenováni okresním národním výborem na návrh Národní fronty. Volební období bylo tříleté. Místní národní výbory ve svém obvodu organizovaly a řídily hospodářskou, kulturní a společenskou výstavbu. Nově bylo orgánem státní moci plenární zasedání, orgánem státní správy rada. Referentský systém byl zrušen. Rozhodnutím krajského národního výboru mohl být zřízen i jeden místní národní výbor pro víc obcí. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jednou za měsíc, na nich projednávaly úkoly celostátního a místního významu, zejména roční plány rozvoje hospodářství obce, rozpisy plánů výroby a výkupu a kontrolu jejich plnění, rozpočty, účetní výkazy a závěrky, zajištění zemědělských prací, rozvoj JZD, plnění dodávek, otázky zásobování a poskytování služeb obyvatelstvu, rozvoje kulturního života a zdravotní péče.

Rada místního národního výboru zajišťovala plnění úkolů podle usnesení místního národního výboru, usnesení národních výborů vyšších stupňů a jejich rad a podle směrnic vlády. Na svých schůzích projednávala úkoly rozvoje zemědělské výroby, hodnotila plnění kvót zemědělského výkupu, stav služeb obyvatelstva a kulturního života v obci. Připravovala program a návrhy usnesení pro zasedání místního národního výboru a předkládala mu zprávy o své činnosti, organizovala socialistické soutěžení. Na pomoc si rada mohla zřizovat pomocné komise jako své poradní orgány. Radu místního národního výboru tvořili předseda, jeho náměstek, tajemník a další členové rady.

Povinností tajemníka bylo pomáhat předsedovi místního národního výboru při organizování činnosti, vyhotovovat zápisy ze zasedání MNV a schůzí rady, vést evidenci členů MNV a evidenci usnesení. Byl zodpovědný za vedení evidencí půdy, hospodářských zvířat, za účetní a jiné předepsané evidence a vykonával administrativní práce, pokud je neobstarával jiný pracovník.

Pracovním a kontrolním orgánem plenárního zasedání byly stále komise, které neměly rozhodovací pravomoc a byly odpovědné přímo národnímu výboru. Byly voleny z členů místního národního výboru. Převážně byly zřizovány zemědělské, finanční a kulturní komise.

Vládním nařízením č. 64/1957 Sb., o místní bezpečnosti, byla působnost místních národních výborů rozšířena o místní záležitosti veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku. Vládním nařízením č. 6/1958 Sb., ze dne 14. 3. 1958, o změnách působnosti v oboru občanské kontroly obchodu a provozoven, byla na výkonné orgány místních národních výborů přenesena činnost a jmenování občanských kontrolorů.

Volbám v květnu 1957 předcházela novelizace zákonů o národních výborech (zákon č. 10/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech), která změnila počty jejich členů tak, že na místní úrovni jich přibýlo na úkor okresních národních výborů. Do městských národních výborů se měl volit 1 člen nejméně na 100 obyvatel, v obcích do 400 obyvatel měly mít místní národní výbory 9 až 11 členů - podrobněji to určoval zákon č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Podle zápisu z ustavujícího zasedání členů MNV Kanice konaného dne 3. června 1957 byl předsedou Místního národního výboru Kanice zvolen Jan Weinfurt, tajemníkem MNV byl zvolen František Klátil s podmínkou, že bude z důvodu učitelských povinností této funkce zproštěn, jakmile se najde jiný vhodný člen MNV. Téhož dne proběhla i volba dalších členů MNV a jednotlivých komisí MNV. Koncem roku 1959 se jako předseda MNV objevuje Bohuslav Adámek.

Výrazné změny ve vývoji národních výborů představoval rok 1960. Ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech, předcházela novému územnímu uspořádání státu, které bylo kodifikováno zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Ten stanovil, že z důležitých společenských zájmů, zejména pro další rozvoj zemědělské výroby a pro hospodářskou a kulturní výstavbu obcí, lze vytvořit, zrušit nebo sloučit obce nebo provést změnu jejich území. Od 1. 7. 1960 touto územní reorganizací národních výborů v krajích, okresech a obcích došlo ke sloučení MNV Hradiště a MNV Kanice ve společný Místní národní výbor Kanice. Ustavující schůze MNV se konala již 24. června 1960 v Kanicích. Podle zákona č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do nich volili poslanci (dříve členové) na čtyřleté volební období. Předsedou nově vzniklého MNV Kanice byl zvolen Josef Vajc, tajemníkem MNV Jan Jílek. Zároveň proběhla i volba dalších členů rady MNV a volba členů jednotlivých komisí MNV. V obci Hradiště byl ustaven občanský výbor. Občanské výbory byly pomocnými orgány místního národního výboru a jeho rady. Občanský výbor byl volen na veřejné schůzi na dobu dvou let. Členy občanského výboru byli poslanci místního národního výboru, kteří bydleli v obci, v níž občanský výbor působil. Dalšími členy byli nejzkušenější a nejaktivnější občané obce, kteří byli navrženi organizacemi Národní fronty. V čele občanského výboru byl člen rady místního národního výboru. Plenární zasedání místního národního výboru stanovilo pro občanské výbory základní úkoly. Běžné řízení občanských výborů měla na starost rada MNV. Občanský výbor měl zastupovat obec, měl být ve styku s občany a ve schůzích národního výboru upozorňovat na potřeby obce a občanů, podávat připomínky, měl však také prosazovat usnesení národního výboru.

Vládní nařízení č. 71/1960 Sb., z 10. 6. 1960, o rozšíření pravomoci a odpovědnosti národních výborů a o uspořádání a činnosti jejich orgánů, stanovilo hlavní úkoly místních a městských národních výborů obecně a pro jednotlivé úseky jejich činnosti. Všechny úkoly, pokud nebyly vyhrazeny plénu nebo radě MNV, řešily a zabezpečovaly komise národního výboru. Místní národní výbory zřizovaly zpravidla komisi plánovací, finanční, zemědělskou, školskou a kulturní, pro služby a místní výrobu, pro výstavbu a ochranu veřejného pořádku, v menších obcích pak zpravidla společnou plánovací a finanční komisi.

Na veřejném zasedání MNV Kanice konaném 9. ledna 1963 došlo tajemníkem ONV Domažlice Václavem Jungem k odvolání Josefa Vajce z funkce předsedy MNV a z členství MNV a dále k odvolání Jana Jílka z funkce tajemníka MNV a z členství MNV. Novým předsedou národního výboru byl 11. dubna 1963 zvolen Vojtěch Hrbáček a tajemníkem František Eliáš.

Po volbách konaných v roce 1964 byl 29. června 1964 na ustavující schůzi pléna předsedou MNV Kanice jednohlasně zvolen František Eliáš, tajemníkem MNV Vojtěch Hrbáček a 5 dalších členů rady (Václav Kučera, Josef Bulín, Bohuslav Adámek, Václav Osvald a Anna Bocková). Na ustavující schůzi byli zvoleni i členové jednotlivých komisí a zároveň členové občanského výboru (předsedou zvolen Vojtěch Hrbáček). František Eliáš na postu předsedy MNV zůstává až do roku 1979.

Zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, který s několika změnami platil až do roku 1990, vycházel z dosavadního vývoje právního řádu a posiloval postavení NV v jejich územních obvodech. Vymezoval jejich vzájemné vztahy k jiným územním a ústředním orgánům a zaváděl nové vztahy v oblasti řízení národního hospodářství a označil je za orgány socialistické státní moci a správy v krajích, okresech a obcích. K tomu ovšem připojil ještě konstatování věcně nesmyslné, podle kterého byly národní výbory "státní orgány, které mají ve své činnosti samosprávný charakter". Počty poslanců a členů rady byly stanoveny podle velikosti obcí. Od roku 1967 se zvýšil minimální počet poslanců i u malých obcí na 11 a počet členů rady zůstal nezměněn.

Na úseku služeb a místní výroby mohly místní národní výbory zřizovat a spravovat podniky a rozpočtové organizace komunálních služeb, provozovny místní výroby stavebních hmot a neplánované drobné provozovny.

Po roce 1967 došlo i k četným ústavním změnám. Ústava z roku 1960 byla podstatně pozměněna zákonem č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ústavním zákonem č. 125/1970 Sb. a ústavním zákonem č. 43/1971 Sb. Volební období NV bylo stanoveno na pět let. Za orgány národních výborů zákon pokládal plénum, radu, komise, správní komise, odbory a zvláštní orgány. Hlavním orgánem zůstalo plenární zasedání s vymezenou výhradní působností. Rada zůstala hlavním výkonným orgánem se všeobecnou působností. Vykonávala rozhodnutí pléna a také rady národního výboru vyššího stupně. Předseda NV řídil zasedání pléna a rady, spolu s tajemníkem podepisoval usnesení, navenek národní výbor reprezentoval.

Místní národní výbory řídily mateřské a základní školy, knihovny a další kulturní zařízení, místní komunikace, komunální služby, prováděly opatření k zásobování, vedly evidenci obyvatelstva, spadalo pod ně bytové hospodářství, ochrana lesů a půdy a také rostlinná a živočišná výroba, také mohly založit státní podnik. Jejich vyjádření si navíc musely vyžádat všechny jiné státní orgány při svých krocích dotýkajících se občanů dané obce.

Listopadové volby v roce 1971 nepřinesly ve složení vedení místního národního výboru žádné změny. Dne 23. listopadu 1976 byl na ustavujícím plenárním zasedání MNV Kanice předsedou národního výboru opětovně zvolen František Eliáš a tajemníkem nově Bohumil Škarda.

Plenární zasedání Okresního národního výboru v Domažlicích, konané dne 21. prosince 1979, rozhodlo s účinností od 1. ledna 1980 sloučit Místní národní výbor Kanice s Místním národním výborem Koloveč v jeden celek s názvem Místní národní výbor Koloveč. Místní národní výbor Kanice tímto zanikl.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

První záznam o předání archivního materiálu MNV Kanice do Státního okresního archivu Domažlice pochází z 13. ledna 1956, přičemž neexistuje doklad, o jaké archiválii se jednalo. Další záznam o převzetí archiválií pochází z 5. května 1959. Podle zápisu v knize přírůstků č. 3/59 se jednalo o 7 svazků blíže neurčených archiválií z let 1938-1950. Dne 12. srpna 1963 (číslo přírůstku 9/63) bylo do archivu předáno 1,7 bm archiválií (podle zápisu v knize přírůstků se jednalo o 4 svazky běžné agendy MNV). Protokol o provedeném vyřazení písemností ze dne 9. července 1971 (č. j. 88/71) dokládá, že bylo do archivu převzato 0,5 bm archiválií z let 1951-1954. Jednalo se o 2 podací deníky z let 1962-1965, 3 inventární knihy z let 1961-1963, 1 knihu a 10 svazků zápisů ze schůzí orgánů NV z let 1951-1963, 3 knihy účetních deníků z let 1959-1963, 5 svazků korespondence MNV z let 1962-1965 a 1 parcelní protokol z roku 1935 (nyní součástí fondu Archiv obce Kanice). V roce 1976 bylo do archivu předáno dalších 0,5 bm archiválií z let 1966-1970 (číslo přírůstku 129/76). Jednalo se o zápisy rady z let 1965-1969, zápisy pléna z let 1967 a 1968, zápisy ze schůzí komisí MNV do roku 1971, podací deník z let 1965-1966, rozpočty z let 1964-1966, analytické účty z let 1965-1969, účetní výkazy za rok 1965, korespondenci MNV z let 1966-1970, hlavní knihy z let 1949-1950 a plány práce z let 1964-1970. Při skartaci písemností 9. října 2000 (č. j. 816/00) u Obecního úřadu Kanice byly do archivu mimo jiné převzaty (číslo přírůstku 5/01) 4 knihy - knihy příjmů a příjmů z pohledávek za místní daně, dávky a poplatky z let 1973-1978 a knihy výdajů z let 1973-1978, vzniklé z činnosti MNV Kanice, o celkovém rozsahu 0,01 bm.

Při skartační dohlídce u MNV Kanice v roce 1971 bylo okresním archivářem zaznamenáno (spis č. j. 136/71 uložen ve spisu o fondu), že v obci je od roku 1951 do roku 1969 kronikářkou paní Altmanovou, bydlící v Kanicích čp. 31, vedena kronika. V současné době je tato kronika, podle informace z 27. května 2011 nynější starostky obce Marie

Ptákové, uložena na Obecním úřadě v Kanicích, neboť v jejím vedení pokračují.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Místní národní výbor Kanice je uzavřeným archivním fondem, který obsahuje písemnosti z let 1945-1979.

Do archivního fondu Místní národní výbor Kanice svým časovým rozsahem zasahují z archivního fondu Archiv obce Kanice následující archiválie: kronika obce Kanice 1927-1950, kniha zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva 1938-1950 a podací protokol (vedený v období) 1. 4. 1944-28. 7. 1945.

Z dochovaných archiválií je zřejmé, že v době svého vzniku nebyly u původce fondu ukládány podle platných spisových plánů. Pečlivě vedeny byly podací protokoly, spisy byly většinou chronologicky ukládány do dvou skupin – došlá a odeslaná pošta. Ukládací znaky nebyly na písemnostech vyznačovány, proto bylo při jejich pořádání použito umělé pořádací schéma. V roce 1958 archivní fond Místní národní výbor Kanice uspořádal Matěj Šlais. V roce 1990 a 1995 tento archivní fond částečně uspořádala podle umělého pořádacího spisového plánu, vytvořeného na základě Ukládacího a skartačního plánu pro MNV, vypracovaného podle instrukce MV ČSR č. 12/1987 (Věstník vlády ČSR pro národní výbory 1987, částka 7), a podle spisové agendy MNV Jesenná v roce 1987, v okrese Gottwaldov, dnes Zlín, Pavla Karásková. S ohledem na předchozí pořádací práce a rovněž vzhledem k tomu, že i spisy dalších archivních fondů místních národních výborů uložených v SOkA Domažlice byly inventarizovány podle uvedeného spisového plánu, byly spisy i archivního fondu Místní národní výbor Kanice zpracovány podle používaného spisového plánu. Při zpracování archivního fondu bylo přihlédnuto k Metodickému pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120-2007. Archivní fond byl rozdělen do dvou oddělení – 1. Orgány národního výboru a 2. Úřad národního výboru. Do oddělení Orgány národního výboru jsou zařazeny zápisy ze schůzí pléna, rady, komisi, občanského výboru a výboru žen. Ostatní archiválie jsou zařazeny do oddělení Úřad národního výboru. Formální zpracování inventáře bylo provedeno dle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek č. j. SOAP/006-0767/2010 z 12. března 2010.

V evidenci PÉVA pravděpodobně došlo k chybnému primárnímu zápisu, proto se před inventarizací neshodovaly údaje o rozsahu archivního fondu a hlavně o počtu evidenčních jednotek se skutečným stavem.

Podle § 20 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, byly písemnosti zařazeny do dvou kategorií. Do první kategorie byly zařazeny zápisy ze schůzí pléna MNV a rady MNV (inv. č. 1-3). Ostatní písemnosti (inv. č. 4-96) byly zařazeny do kategorie druhé. Fyzický stav archivního fondu je dobrý, proto nejsou nutné konzervátorské ani restaurátorské zásahy. Jazykem archivního fondu je čeština.

Kniha zápisů ze schůzí pléna a rady (K 1, inv. č. 1) obsahuje zápisy ze schůzí pléna MNV a zároveň zápisy ze schůzí rady MNV. Ostatní zápisy ze schůzí orgánů MNV jsou vedeny na volných listech.

V roce 2009 byl do archivního fondu Místní národní výbor Kanice přeřazen z archivního fondu Místní národní výbor Hradiště (EL NAD 170) 1 peněžní deník provozoven MNV z roku 1960 (č. j. SOAP/010-0913/2009).

V roce 2011 bylo při pořádání a inventarizaci archivního fondu Místní národní výbor Kanice vnitřní skartací vyřazeno 0,09 bm duplikátů zápisů ze schůzí pléna MNV (z let 1953-1954, 1960-1964, 1970-1976), rady MNV (z let 1952-1954, 1961-1968, 1971-1978), komise pro ochranu veřejného pořádku (z let 1963-1964) a finanční komise (z let 1961-1969). Záznam o vyřazení duplikátů ze dne 27. května 2011, č. j.: SOAP/010-0417/2011 je zařazen ve spisu o fondu. Protokolem o vyřazení archiválií z evidence NAD z důvodu přehodnocení

významu podle § 17 odst. 3 zákona č. 499/2004 Sb. bylo z archivního fondu Místní národní výbor Kanice vyřazeno v roce 2011 0,03 bm písemností z let 1950-1976. Protokol o vyřazení archiválií z evidence NAD z důvodu přehodnocení významu ze dne 27. května 2011, č. j.: SOAP/010-0416/2011 je uložen ve spisu o fondu.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Písemnosti archivního fondu Místní národní výbor Kanice poskytují informace o politických, hospodářských, sociálních a správních dějinách obce a jejích součástí. Celkový přehled o dění v obci lze získat z poměrně dobře vedených zápisů ze schůzí pléna, rady a komisí místního národního výboru. Zápisy ze schůzí pléna a rady jsou v archivním fondu Místní národní výbor Kanice dochovány až od roku 1950. Zápisy ze schůzí pléna a rady 1945-1950 (do 12. dubna 1950) jsou zapsány společně v knize zápisů ze schůzí obecního zastupitelstva z let 1938-1950, která je uložena v archivním fondu Archiv obce Kanice. Ve fondu kompletně chybějí zápisy ze schůzí pléna MNV z let 1968-1969 a zápisy ze schůzí výboru žen z let 1958 a 1961-1962. Dochované zápisy ze schůzí zachycují činnost MNV, práci jednotlivých členů a funkcionářů národního výboru, činnost jednotlivých komisí MNV, zabývají se finančním hospodařením obce, projednáváním instrukcí a usnesení rady ONV, týkají se i školských záležitostí, zásobování obyvatelstva, požární ochrany, výstavby a zvelebování obce, řešení různých žádostí občanů a plnění socialistických závazků. Zachycují také informace týkající se zemědělství v obci, především zajišťování plnění plánů a dodávek zemědělské výroby, postupů prací v živočišné a rostlinné výrobě a podávají celkový obraz o činnosti JZD.

Zemědělský charakter obce dokumentují například i písemnosti evidující soupisy ploch kultur a osevu, soupisy hospodářského zvířectva, zemědělské družstevnictví, soupisy osob trvale činných v zemědělství, dodávky a výkup zemědělských výrobků (inv. č. 75, 78-84).

Možnost studia finančního hospodaření obce limituje stav dochovanosti archivního materiálu ekonomického charakteru. Tyto informace nabízejí účetní knihy (inv. č. 12-40, K 2-K 30) a spisy uložené pod inv. č. 64-66.

Za zmínku stojí písemnosti uložené pod inv. č. 67 - konfiskace majetku, inv. č. 68 - návrh přidělu a přiděly zemědělského majetku, inv. č. 77 - evidence půdy, převody, nájem, prodej, nucený pacht, inv. č. 90 - evidence nemovitostí a inv. č. 93 - zápis kulturních památek do státního seznamu kulturních památek.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

V roce 2011 archivní fond pořádala, doplnila a podle poslední platné metodiky inventurní seznam a archivní pomůcku sestavila Monika Žáčková.

Horšovský Týn dne 26. 9. 2011

Monika Žáčková

Seznam použitých pramenů a literatury

a) Prameny

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice 1945-1960: inv. č. 307, sign. I/18, k. č. 30.

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice 1945-1960: inv. č. 725, sign. 053.1, k. č. 518.

SOkA Domažlice, Archiv obce Kanice, kronika obce Kanice 1927-1950.

b) Literatura

Historický lexikon obcí České republiky 1869-2005. I. a II. díl, Praha : 2006.

Seznam obcí v zemích českých podle správního rozdělení z 1. února 1949, Praha : 1949.

Statistický lexikon obcí v republice Československé, vydán ministerstvem vnitra a Státním úřadem statistickým na základě sčítání lidu z 1. prosince 1930, Praha : 1934.

ČECHOVÁ Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945-1960. *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, str. 129-153.

FUSEK Jaroslav. *Organizace a působnost místních národních výborů*. Příručka pro národní výbory. Praha : 1947.

NUHLÍČEK Josef. Spisová služba národních výborů v letech 1945-1955. *Archivní časopis*, 1955, roč. 5, str. 135-146.

ŠMILAUEROVÁ Eva. Správní vývoj a diplomatika písemností okresních národních výborů v letech 1945-1960. *Sborník archivních prací*, 1982, roč. 32, str. 43-166.

ŠTROBLÍK Vladimír. Vývoj místních a městských národních výborů na území české republiky (1945-1990). *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, str. 73-89.

ŠULC Stanislav. *Národní výbory, vývoj, právní základy, poslání, práce*. Brno : 1946.

Seznam použitých zkratk

akce „M“	akce miliarda (běžně používáno označení akce „2M“ – akce 2 miliardy, nebo akce „5M“ – akce 5 miliard, zde použito označení pouze akce „M“)
akce „Z“	akce zvelebení
AP	archivní pomůcka
bm	běžný metr
č. j.	číslo jednací
čp.	číslo popisné
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
Inv. č.	inventární číslo
JZD	jednotné zemědělské družstvo
KNV	krajský národní výbor
MNV	místní národní výbor
MV ČSR	Ministerstvo vnitra Československé republiky
n. p.	národní podnik
NV	národní výbor
ONV	okresní národní výbor
roč.	ročník
Sb.	Sbírka zákonů
sign.	signatura
SOAP	Státní oblastní archiv Plzeň
SOkA	státní okresní archiv
Ú. l.	Úřední list

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
---------	-------	---------------	-------------

1. Orgány národního výboru

1	Zápisy ze schůzí pléna a rady 26. 5. 1950-24. 8. 1956	1950-1956	K 1
2	Zápisy ze schůzí pléna	1954-1979	N 1
3	Zápisy ze schůzí rady	1956-1979	N 2
4	Zápisy ze schůzí finanční komise	1961-1969	N 3
5	Zápisy ze schůzí zemědělské komise	1955, 1960-1966	N 3
6	Zápisy ze schůzí komise pro výstavbu	1960-1967	N 3
7	Zápisy ze schůzí sociální komise	1962-1967	N 3
8	Zápisy ze schůzí školské a kulturní komise	1960-1966	N 3
9	Zápisy ze schůzí komise pro ochranu veřejného pořádku	1961-1966	N 3
10	Zápisy ze schůzí Občanského výboru v Hradišti	1963-1964	N 3
11	Zápisy ze schůzí výboru žen	1956-1964	N 3

2. Úřad národního výboru

I. Úřední knihy

Účetní

12	Hlavní kniha	1945	K 2
13	Hlavní kniha	1946	K 3
14	Hlavní kniha	1947	K 4
15	Hlavní kniha	1948	K 5
16	Hlavní kniha	1949	K 6
17	Hlavní kniha	1950	K 7
18	Hlavní kniha	1951	K 8
19	Hlavní kniha	1952	K 9
20	Hlavní kniha	1953	K 10
21	Kniha příjmů	1956	K 11
22	Kniha příjmů	1957	K 12
23	Kniha příjmů	1958	K 13

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
24	Kniha příjmů a příjmů z pohledávek za místní daně, dávky a poplatky	1973-1974	K 14
25	Kniha příjmů a příjmů z pohledávek za místní daně, dávky a poplatky	1975-1978	K 15
26	Kniha výdajů	1955	K 16
27	Kniha výdajů	1956	K 17
28	Kniha výdajů	1957	K 18
29	Kniha výdajů	1958	K 19
30	Kniha výdajů	1959	K 20
31	Kniha výdajů	1960	K 21
32	Kniha výdajů	1973-1974	K 22
33	Kniha výdajů	1975-1978	K 23
34	Peněžní deník	1959-1962	K 24
35	Peněžní deník	1963-1965	K 25
36	Peněžní deník provozoven MNV	1963	K 26
37	Inventární kniha	1957	K 27
38	Inventární kniha	1961	K 28
39	Inventární kniha	1961-1962	K 29
40	Inventární kniha	1963-1964	K 30

II. Spisový materiál

A. Registraturní pomůcky

41	Podací protokol 28. 7. 1945-7. 6. 1946	1945-1946	R 1
42	Podací protokol 10. 12. 1947-20. 3. 1950	1947-1950	R 2
43	Podací protokol 20. 3. 1950-30. 4. 1952	1950-1952	R 3
44	Podací protokol 15. 5. 1952-30. 12. 1954	1952-1954	R 4
45	Podací protokol 4. 1. 1955-14. 12. 1955	1955	R 5
46	Podací protokol 3. 1. 1956-29. 9. 1956	1956	R 6
47	Podací protokol 6. 6. 1957-13. 1. 1962	1957-1962	R 7
48	Podací protokol 15. 1. 1962-2. 1. 1963	1962-1963	R 8
49	Podací protokol 3. 1. 1963-21. 6. 1965	1963-1965	R 9
50	Podací protokol 21. 6. 1965-6. 12. 1967	1965-1967	R 10

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
51	Podací protokol 7. 12. 1967-8. 10. 1973	1967-1973	R 11

B. Spisy

Všeobecné záležitosti, činnost MNV

52	Zásady činnosti MNV a jeho orgánů	1977	N 4
53	Jmenný seznam osob německé národnosti určených k odsunu	1947	N 4
54	Hospodářské smlouvy a administrativní dohody o převodu správy národního majetku	1958, 1969	N 4
55	Přehled základních ukazatelů obce	1967	N 4
56	Trestní záležitosti	1967	N 4
57	Rozhodnutí státního notářství o převodu majetku ve věci dědictví a kupních smluv	1966-1969	N 4
58	Rozbor stavu národního majetku	1959	N 4
59	Majetkoprávní převod objektů Lihovaru n. p. Západočeské lihovary a konzervárny Kanice do správy ONV Domažlice 1959, protokol o předání zámku Kanice Zemskému sboru Masarykovy ligy proti tuberkulóze 1950	1950, 1959	N 4
60	Inventarizace MNV	1954-1962, 1966	N 4
61	Volby	1954-1971	N 4
62	Prověrky, revize, kontrola činnosti MNV, hodnocení práce MNV	1953-1977	N 4
63	Akční programový plán MNV	1954-1958	N 4

Finance

64	Rozpočty, účetní závěrky MNV, rozbor výsledků hospodaření MNV	1946-1979	N 4
65	Příjmy a výdaje MNV	1954-1976	N 5
66	Přehled daní a poplatků spravovaných MNV 1965-1966, daň domovní 1947, daň zemědělská 1957, 1966	1947-1966	N 5
67	Konfiskace majetku	1946	N 5
68	Návrh přidělu pro obec Kanice 1945, přiděly zemědělského majetku 1948	1945, 1948	N 5
69	Dlouhodobá komunální zápůjčka	1948	N 5

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
Zemědělství, lesní a vodní hospodářství			
70	Využití půdních rezerv získaných prověrkou půdního fondu	1963-1964	N 6
71	Změna kultury pozemku	1956, 1964-1966	N 6
72	Vynětí ze zemědělského půdního fondu	1965	N 6
73	Scelování pozemků	1948, 1953	N 6
74	Rekultivace luk a pastvin, odvodňování pozemků	1966-1976	N 6
75	Soupisy ploch kultur a osevu	1948-1977	N 6
76	Přidělení pozemků po provedení hospodářsko-technických úprav pozemků	1952-1959	N 6
77	Evidence půdy, převod, nájem, prodej, nucený pacht	1952-1969	N 6
78	Hospodářský výkaz zemědělství	1947	N 6
79	Rozpisový sumář státního plánu rozvoje zemědělské výroby	1954-1957	N 6
80	Soupisy osob trvale činných v zemědělství	1950-1960	N 6
81	Soupisy hospodářského zvířectva	1949-1960	N 6
82	Soukromý zemědělec Josef Herian, Kanice čp. 29	1967	N 7
83	Jednotné zemědělské družstvo „Netřeb“ Kanice	1952-1965	N 7
84	Dodávky a výkup zemědělských výrobků	1952-1965	N 7
85	Regulace potoka, úprava nádrží a odvodnění obce, přestavba rybníka na vodní nádrž 1948-1956, soupis studní, rozbory a znečištění studní 1958-1969, možnost zásobování zámku vodou 1949	1948-1969	N 7
86	Lesy	1951-1958	N 7
Místní hospodářství, obchod, doprava			
87	Výkaz o bytovém hospodářství	1961-1966	N 7
Výstavba a územní plánování			
88	Věci stavební (návrh na investiční výstavbu a generální opravy 1963, stavební povolení, rozhodnutí o přípustnosti stavby, povolení k trvalému užívání, stavební plány, vyhlášení stavebního obvodu, souhlas ke stavbě u státní silnice Kanice a Hradiště 1948-1973, akce „M“ a akce „Z“ 1948-1975	1948-1975	N 7

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn.
89	Geometrické plány na dělení pozemkové parcely číslo katastru 1237/1 1950, číslo katastru 2, 20, 21 1971	1950, 1971	N 7
90	Evidences nemovitostí	1954-1969	N 7
Kultura, církve, školství			
91	Zápis o metodické návštěvě u kronikářů Okresním vlastivědným muzeem v Domažlicích	1961	N 7
92	Místní lidová knihovna Kanice 1960-1971, Místní lidová knihovna Hradiště 1961-1968, hlavní směry rozvoje kultury a osvěty v obci 1965	1960-1971	N 7
93	Vyrozumění o zápisu kulturní památky do státního seznamu kulturních památek (Kanice - čp. 1 zámek, čp. 15 chalupa, čp. 18 chalupa, zřícenina hradu Netřeb, náhrobníky u kaple, kaple proti čp. 18, Hradiště - kaple sv. Václava) 1964-1972, majetek zámecké kaple Kanice 1947-1949, protokol o prověrce státní přírodní rezervace „Netřeb“, katastrální území Kanice 1962	1947-1972	N 7
94	Základní devítiletá škola Kanice 1961, 1969, Dětský domov Kanice 1960	1960-1969	N 7
Požární ochrana a vnitřní správa			
95	Udělení čestného občanství	1975	N 7
96	Evidences obyvatel (oznámení o narození, úmrtí, uzavření manželství 1953-1969, duplikát rodného listu - rok narození 1917 a oddacího listu - rok svatby 1941 z roku 1967, seznam osob žijících ve smíšeném manželství 1946)	1946-1969	N 7

Název archivní pomůcky:	Místní národní výbor Kanice
Značka archivního fondu:	MNV Kanice
Časový rozsah:	1945-1979
Počet evidenčních jednotek:	48 (30 úředních knih, 11 podacích protokolů, 7 kartonů)
Počet inventárních jednotek:	96
Rozsah v bm:	1,1 bm
Stav ke dni:	26. 9. 2011
Zpracovatel(é) archivního fondu:	Monika Žáčková
Zpracovatel(é) archivní pomůcky:	Monika Žáčková
Počet stran:	19
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Radka Kinkorová dne 26.09. 2011 – č.j. SOAP/010-0673/2011